

Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda og sjónskerta

07 755

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimtaliðum	6
Skýringar	7

Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda og sjónskerta
kt. 480109-1390
Hamrahlíð 17, 105 Reykjavík

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Þjónustu- og þekkingarmiðstöð fyrir blinda og sjónskerta er ríkisaðili í A1-hluta ríkissjóðs sem starfar á grundvelli laga nr. 160/2008.

Starfsemin fellur undir málefnasvið 29 og málaflokk 40 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2023 var ársveltan kr. 432,8 milljónir og afkoma kr. -39,5 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. -6,4 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 94,8 milljónir.

Starfsemin á árinu 2023 byggir á heimildum í fjárlögum og fjáraukalögum fyrir árið 2023. Yfirlit um stöðu fjárveitinga og breytingar ársins er á bls. 6.

Það er álit mitt að ársreikningur 2023 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning þjónustu- og þekkingarmiðstöðvar fyrir blinda og sjónskerta fyrir árið 2023 með rafrænni undirritun sinni.

Elfa Svanhildur Hermannsdóttir
Forstjóri

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	396.100.000	442.000.000
Framlög og ýmsar tekjur	3	19.576.875	39.092.843
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	17.075.567	17.834.753
Tekjur samtals		432.752.442	498.927.596
Gjöld			
Framlög og tilfærslur		97.880.004	77.006.013
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	311.387.930	296.761.317
Annar rekstrarkostnaður	5	45.863.593	65.140.888
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		2.749	24.319
Afskriftir og niðurfærslur	6	17.075.567	17.834.753
Gjöld samtals		472.209.843	456.767.290
Afkoma ársins		(39.457.401)	42.160.306
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárheimildaliðum			
Rekstur	2	(29.877.397)	29.066.319
Rekstrartilfærslur		(9.580.004)	13.093.987
		(39.457.401)	42.160.306

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr	31.12.2023	31.12.2022
Eignir			
Handbært fé		0	10.347
Tengdir aðilar	7	29.720.406	32.540.803
Varanlegir rekstrarfjármunir	8	63.358.881	79.127.318
Óefnislegar eignir	9	1.736.716	0
Eignir samtals		94.816.003	111.678.468
Skuldir			
Tengdir aðilar	7	284.979	146.220
Viðskiptaskuldir		3.580.297	5.204.673
Ýmsar skammtímaskuldir	10	32.697.756	36.841.636
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	11	64.653.135	36.428.702
Skuldir samtals		101.216.167	78.621.231
Eignir samtals að frádrögnum skuldum samtals		(6.400.164)	33.057.237
Eigið fé			
Hrein eign	12	(6.400.164)	33.057.237
Eigið fé samtals		(6.400.164)	33.057.237
Eigið fé og skuldir samtals		94.816.003	111.678.468
Aðrar upplýsingar	13		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		(39.457.401)	42.160.306
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	6	17.075.567	17.834.753
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		<u>(17.075.567)</u>	<u>(17.834.753)</u>
		(39.457.401)	42.160.306
Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		0	74.165
Tengdir aðilar		45.215.310	(46.191.982)
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		<u>(5.768.256)</u>	<u>3.966.793</u>
		39.447.054	(42.151.024)
		<u>(10.347)</u>	<u>9.282</u>
		Handbært fé frá rekstri	9.282
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð óefnislegra eigna		(2.055.101)	0
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	8	<u>(988.745)</u>	<u>(9.234.984)</u>
		(3.043.846)	(9.074.984)
Fjármögnunarhreyfingar			
Tengdir aðilar		0	2.274.984
Fjárfestingarframlag		<u>3.043.846</u>	<u>6.800.000</u>
		3.043.846	9.074.984
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		(10.347)	9.282
		<u>10.347</u>	<u>1.065</u>
		Handbært fé í árslok	10.347

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Rekstrar- tilfærslur	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum 2023	324.700.000	88.300.000	45.300.000	458.300.000
Fjáraukalög	(30.000.000)	0	0	(30.000.000)
Fjárveiting skv. fjárlögum og fjáraukalögum	294.700.000	88.300.000	45.300.000	428.300.000
Millifærslur og aðrar breytingar fjárheimilda				
Launabætur	13.100.000	0		13.100.000
Fjárveiting ársins	307.800.000	88.300.000	45.300.000	441.400.000
Staða fjárveitinga fyrri ára í lok árs 2022, (umframráðstafað)	19.963.250	13.093.987	(42.698.616)	(9.641.379)
Breyting fjárveitinga skv. ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins	13.093.987	(13.093.987)	0	0
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	340.857.237	88.300.000	2.601.384	431.758.621
Ráðstöfun ársins að frádregnum sértekjum	(337.677.397)	(97.880.004)	(3.043.846)	(438.601.247)
Staða fjárveitinga í lok árs 2023	3.179.840	(9.580.004)	(442.462)	(6.842.626)

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds. Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda. Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggja atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru upphaflega færðar á kostnaðarverði.

Óefnislegar eignir með takmörkuðum líftíma eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýrnun og niðurfærslum. Niðurfærslur eru gjaldfærðar línulega yfir líftíma eignarinnar í yfirliti um afkomu. Almenn er áætlaður nýtingartími tölvuhugbúnaðar sex til átta ár.

Óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma eru ekki niðurfærðar en eru prófaðar a.m.k. árlega með tilliti til virðisrýrnunar.

Innleyst tap vegna ráðstöfunar óefnislegra eigna er fært í yfirlit um afkomu á því tímabili þegar viðskiptin eiga sér stað. Söluverð eigna og þar með söluhagnaður myndar fjárfestingarheimild og er meðhöndlað þannig.

Óefnislegar eignir með takmörkuðum líftíma eru skoðaðar a.m.k. árlega til að ákvarða hvort einhver vísbending sé um virðisrýrnun. Ef endurheimtanleg fjárhæð óefnislegrar eignar er lægri en bókfært verð hennar, er bókfært verð hennar fært í endurheimtanlega fjárhæð og virðisrýrnunartap fært í yfirlit um afkomu.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörstími og breytt ef við á.

Skýringar

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluvergi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að fráreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymsis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsægjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsægjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2023	2022
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	396.100.000	442.000.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	17.075.567	17.834.753
	<u>413.175.567</u>	<u>459.834.753</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	324.700.000	88.300.000	0	413.000.000
Fjárukalög	(30.000.000)	0	0	(30.000.000)
Launabætur	13.100.000	0	0	13.100.000
Fjárveiting til tekna	307.800.000	88.300.000	0	396.100.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum .	(337.677.397)	(97.880.004)	0	(435.557.401)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	(29.877.397)	(9.580.004)	0	(39.457.401)

	2023	2022
3 Framlög og ýmsar tekjur		
Leigutekjur	0	255.582
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	0	25.000.000
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	19.345.831	13.544.430
Ýmsar tekjur	231.044	292.831
	<u>19.576.875</u>	<u>39.092.843</u>

4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	255.620.529	236.486.843
Orlof, breyting	(4.468.699)	4.944.579
Launatengd gjöld	58.072.023	53.703.193
Starfsmannakostnaður	2.164.077	1.626.702
	<u>311.387.930</u>	<u>296.761.317</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	24,3	25,0

5 Annar rekstrarkostnaður

Bækur, ritföng, filmur o.fl.	72.559	371.288
Byggingarvörur, aðrar	0	5.602
Ýmis tæki og áhöld	319.003	687.187
Varahlutir og viðhaldsvörur	120.430	6.520
Orkugjafir	944.885	1.157.461
Matvæli	3.669.686	3.105.165
Almennar rekstrarvörur	355.847	614.954
Vörukaup, almenn	5.482.410	5.948.177
Rannsóknarstofuefni	0	19.077
Ýmsar sérgreindar vörur	89.563	81.634
Vörukaup, sérgreind	89.563	100.711

Skýringar

	2023	2022
5 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)		
Fundir, námskeið, risna	1.853.996	4.056.328
Ferðir, uppihald	1.695.879	4.427.764
Akstur	703.919	914.677
Sérfræðiþjónusta	11.584.811	17.661.790
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	65.880	182.967
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	120.678	156.818
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	1.486.873	5.106.496
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	17.512.036	32.506.840
Samningsbundin kaup og leiga	723.685	699.895
Afnotagjöld	5.835.966	5.712.478
Leigugjöld	14.503.766	16.119.903
Notkun véla og flutningatækja	70.000	0
Verkkaup	1.670.344	2.988.912
Tryggingar, lögboðnar	(76.135)	977.103
Opinber gjöld	51.958	86.869
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	22.779.584	26.585.160
Annar rekstrarkostnaður samtals	45.863.593	65.140.888
6 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	12.520.716	12.802.366
Aðrar eignir	4.236.466	5.022.898
Sölutap og úreltar eignir	0	9.489
Niðurfærsla óefnislegra eigna	318.385	0
	17.075.567	17.834.753
7 Tengdir aðilar		
	31.12.2023	31.12.2022
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.		
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	29.720.406	11.769.537
Aðrir ríkisaðilar	0	20.771.266
	29.720.406	32.540.803
<i>Skuldir við tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningar við aðra ríkisaðila	284.979	146.220
	284.979	146.220

Skýringar

31.12.2023 **31.12.2022**

8 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

Áhöld, tæki og búnaður	58.242.686	69.774.657
Aðrar eignir	5.116.195	9.352.661
	<u>63.358.881</u>	<u>79.127.318</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2023:

	Áhöld, tæki og búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2023	136.204.376	76.999.755	213.204.131
Viðbætur á árinu	988.745	0	988.745
Selt/úrelt á árinu	(2.868.959)	0	(2.868.959)
	<u>134.324.162</u>	<u>76.999.755</u>	<u>211.323.917</u>
Afskriftir 01.01.2023	66.429.719	67.647.094	134.076.813
Afskrift ársins	12.520.716	4.236.466	16.757.182
Selt/úrelt á árinu	(2.868.959)		(2.868.959)
	<u>76.081.476</u>	<u>71.883.560</u>	<u>147.965.036</u>
Staða 31.12.2023	<u>58.242.686</u>	<u>5.116.195</u>	<u>63.358.881</u>

9 Óefnislegar eignir

31.12.2023 **31.12.2022**

Óefnislegar eignir	1.736.716	0
--------------------------	-----------	---

Óefnislegar eignir greinast þannig í árslok 2023:

	Hugbúnaður
Stofnverð 01.01.2023	0
Viðbætur á árinu	2.055.101
	<u>2.055.101</u>
Niðurfært 01.01.2023	0
Niðurfærsla ársins	318.385
	<u>318.385</u>
Staða 31.12.2023	<u>1.736.716</u>

10 Ýmsar skammtímaskuldir

31.12.2023 **31.12.2022**

Ógreitt orlof	31.556.016	36.024.715
Önnur ógreidd gjöld	1.141.740	816.921
	<u>32.697.756</u>	<u>36.841.636</u>

Skýringar

11 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2023	31.12.2022
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	65.095.597	79.127.318
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað)	(442.462)	(42.698.616)
	<u>64.653.135</u>	<u>36.428.702</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga-fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2023	79.127.318	(42.698.616)	36.428.702
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	45.300.000	45.300.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	988.745	(988.745)	0
Fjárfesting í óefnislegum eignum	2.055.101	(2.055.101)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	<u>(17.075.567)</u>	<u>0</u>	<u>(17.075.567)</u>
	<u>65.095.597</u>	<u>(442.462)</u>	<u>64.653.135</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2023 munu kr. 15,8 milljónir koma til tekna á árinu 2024.

12 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

	31.12.2023	31.12.2022
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	33.057.237	(9.103.069)
Afkoma ársins	<u>(39.457.401)</u>	<u>42.160.306</u>
Jöfnuður 31.12.	<u>(6.400.164)</u>	<u>33.057.237</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samræði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

13 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samning um húsnæði og almenna samninga vegna daglegrar starfsemi. Árleg greiðsla vegna húsaleigu nemur kr. 18,4 milljónum og vegna almennra samninga kr. 16,6 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum í árslok 2023.

Veittar ábyrgðir

Ekki hefur verið gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Ekki hafa verið veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur.

Atburðir eftir reikningskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.